

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum vna & eadem gratia sit, quæ dicitur operans & cooperans. I

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

per liberum arbitrium, vt tradit Augustinus in re-
sponſionibus contra Pelagianos: vbi dicit homi-
nes per liberum arbitrium agros colere, domos e-
dificare, & alia plura bona facere ſine gratia coo-
perante.

*Vtrum vna eademque ſit gratia que dicitur operans,
& cooperans.*

Hic conſiderandum eſt, cum prædictum ſit per
gratiam operantē & præuenientem, voluntatem
hominis liberari ac præparari vt bonum velit: &
per gratiam cooperantē & ſubſequētem adiuua-
ri, ne fruſtrā velit: vtrum vna & eadem ſit gratia,
id eſt, vnum minus gratis datum, quod operetur
& cooperetur: an diuerſa, alterum operans, & al-
terum cooperans? Quibuſdam non irrationabi-
liter videtur, quod vna & eadem ſit gratia, idem
donum, eadem virtus, quæ operatur & coopera-
tur: ſed propter diuerſos eius effectus, & dicitur o-
perās & cooperans. Operās enim dicitur, in quan-
tum liberat & præparat voluntatem hominis vt
bonum velit: Cooperans, in quantum eandē ad-
iuuat ne fruſtrā velit, ſcilicet, vt opus faciat bo-
num. Ipa enim gratia non eſt oſioſa, ſed meretur
augeri, vt aucta mereatur perfici.

*Quid ſit ipſa gratia, & Quomodo meretur augeri,
queritur.*

Si vero quæritur, quomodo ipſa gratia præue-
niens mereatur augeri & perfici, cum nullum me-
ritū ſit abſque libero arbitrio: & quid ſit ipſa gra-
tia, an virtus, an non: & ſi virtus, an actus vel non:
Vt hoc aperte inſinuari valeat, præmittendū eſt
tria eſſe genera bonorum. Alia nanq; ſunt magna,
alia minima, alia media: vt Auguſt. ait in primo
lib. retract. Virtutes, inquit, quib. recte viuatur,
magna bona ſūt. Species autē quorūlibet corpo-
rū, ſine quib. recte viuī pōt, minima bona ſunt. Po-
tētię vero animi, ſine quib. recte vi nō pōt, media

Dd 3

bona

*Aug. de ſpi-
ritu & l. te-
ra. ad finem
c. 9. & Aug.
ad princip.
c. 10. 10. 3. Si
xtū presby-
terū epiſt.*

*105. ante
mediū 10. 2.*

*Li 3. ca. 9. in
medio capi-
tis.*

*Et l. 2. de li-
bero arbit.
c. 19. in 10. 1.*